

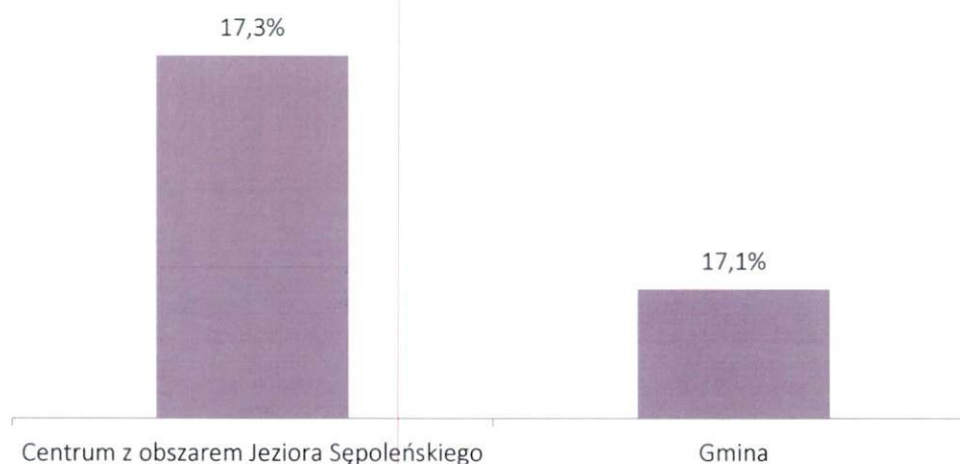
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

6.1. Centrum miasta Sępólno Krajeńskie wraz z okolicami Jeziora Sępoleńskiego

Strefa społeczna

Jednym z podstawowych czynników mających wpływ na kondycję społeczno-gospodarczą obszaru (ale także całego miasta i gminy) jest liczba i udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie mieszkańców. Obszar Centrum wraz z terenami Jeziora Sępoleńskiego zamieszkuje 2 917 osób. Wysoki odsetek mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 roku życia). W roku 2015 stanowiły one 17,28% mieszkańców obszaru, czyli 504 osoby (średnia dla gminy wynosiła 17,10%).

Tabela 6 Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze Centrum

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

Znaczny odsetek osób starszych wpływa na zmniejszenie aktywizacji kulturowej społeczności lokalnej oraz zmniejszenie zasobów ludzkich obecnych na rynku pracy. Wraz ze wzrostem udziału osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta zapotrzebowanie na konkretne usługi publiczne. Na terenie Centrum, przy ulicy Jeziornej 6, działa Centrum Aktywności Społecznej, w którego ofercie znajduje się między innymi Uniwersytet Trzeciego Wieku. Ważne jest jednak także, by do osób starszych dostosowana była infrastruktura techniczna – podjazdy i barierki do budynków użyteczności publicznej, ławki pozwalające odpocząć, sprawnie działający transport publiczny czy specjalne oferty handlowo-usługowe dla seniorów.

Największa liczba osób w wieku poprodukcyjnym w roku 2015 zamieszkiwała ulice:

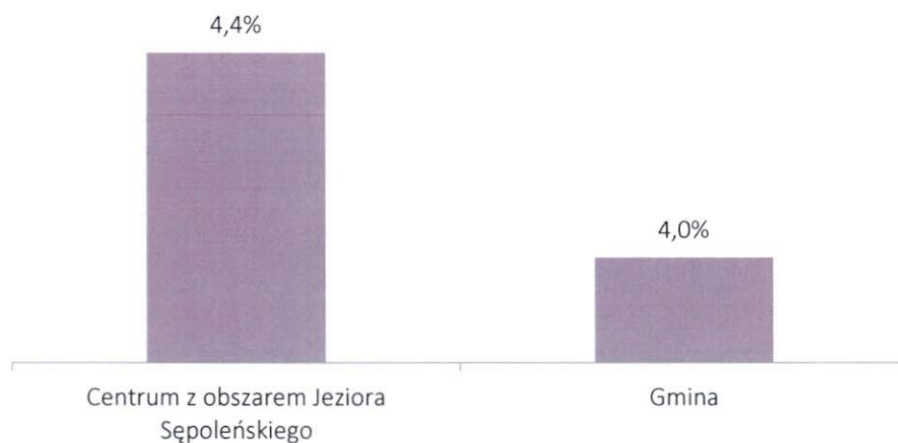
- Wojska Polskiego (113),

- Polną (34),
- Krasickiego (33),
- Słoneczną (23),
- Sawickiej (21).

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu należy do zakresu polityki społecznej realizowanej w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej. Zadania określone w ustawie i ich realizacja w Sępólnie Krajeńskim należy głównie do obowiązków Ośrodka Pomocy Społecznej. Działa on także w zakresie zadań określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych i ustawie o pomocy osobom uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Obszar Centrum posiadał większy niż średnia dla gminy odsetek osób ubogich – średnia dla obszaru wyniosła 4,42%, zaś średnia dla gminy 4,01% (stan na 31 XII grudnia 2015 r.).

Tabela 7 Udział osób ubogich w ludności ogółem na obszarze Centrum

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Ulicami o największej liczbie osób ubogich były:

- Wojska Polskiego (48),
- Hallera (15),
- Młyńska (14),
- Krasickiego (10).

Czynnikiem dość często powiązany z ubóstwem, który przyczynia się do powstawania stanów kryzysowych, jest uzależnienie. Alkoholizm należy do najpoważniejszych problemów społecznych, mających istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także w zakresie zdolności do konkurencji na lokalnym rynku pracy.

Największy odsetek osób uzależnionych od alkoholu mieszkało przy ulicach:

- Kościelna (0,07 w przeliczeniu na wszystkich mieszkańców gminy),
- Nowy Rynek (0,04),
- Sadowa (0,04),
- Hallera (0,01),
- Wojska Polskiego (0,01).

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych często wiąże się z bezradnością i niezaradnością życiową oraz dziedziczeniem schematów. Celem OPS-u i innych instytucji wspierających powinna być poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, stosowania właściwych metod wychowawczych, prawidłowej komunikacji w rodzinie, kształtowania norm i wartości w rodzinie oraz zabezpieczenia właściwej opieki osobie zależnej w rodzinie.

Mieszkańcy wymienionych poniżej ulic, korzystali z pomocy OPS-u z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:

- Ul. Słoneczna (jedna rodzina, 6 osób w rodzinie),
- Ul. Kościelna (jedna rodzina, 2 osoby w rodzinie),
- Ul. Kościuszki (dwie rodziny, 6 osób w rodzinach),
- Ul. Jeziorna (jedna rodzina, 4 osoby w rodzinie),
- Ul. Wojska Polskiego (cztery rodziny, 21 osób w rodzinach),
- Ul. Hallera (cztery rodziny, 20 osób w rodzinach),
- Ul. Ratuszowa (jedna rodzina, 4 osoby w rodzinie).

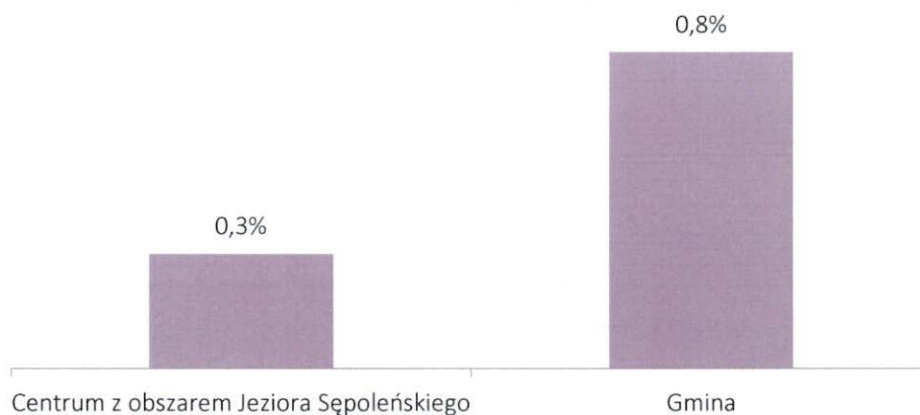
Sfera techniczna

Na jakość życia mieszkańców znaczny wpływ ma także infrastruktura techniczna. Jednym z czynników infrastrukturalnych jest podłączenie do sieci ciepłowniczej. Zaletą ciepła sieciowego jest komfort użytkowania (nie trzeba uzupełniać paliwa), bezpieczeństwo (ciepło

dostarczane jest w postaci wody) oraz ochrona środowiska (nie wytwarza się zanieczyszczeń atmosferycznych).

Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej względem ogółu budynków obszaru Centrum wypadło niekorzystnie – jedynie 0,30% budynków znajdujących się na tym obszarze posiadało podłączenie do sieci, podczas gdy średnia dla gminy wyniosła 0,83%.

Tabela 8 Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej względem ogółu budynków obszaru Centrum

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

Sfera środowiskowa

Na terenie podobszaru znajduje się Jezioro Sępoleńskie. Jego powierzchnia wynosi 156,3 ha, a maksymalna głębokość - 10,9 m. Dominującym gatunkami ryb są okoń, szczupak, leszcz i płoć. Jezioro znajduje się na terenie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

Jezioro uzyskało stopień III kategorii w ocenie podatności jeziora na degradację oraz III klasę podczas oceny stanu czystości wód³.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Na obszarze znajduje się molo wraz z kawiarnią i amfiteatrem. Amfiteatr może pomieścić jednorazowo do 200 osób. Jest to wizytówka terenu oraz miejsce umożliwiające mieszkańcom aktywność kulturalną. Do wybudowania molo (które to posiada funkcję przystani żeglarskiej) użyto drewna.

³ Tamże.

W 2012 roku przy ulicy Jeziornej otwarte zostało Centrum Aktywności Społecznej. Jest to miejsce, które zrzesza organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Gminy. W budynku znajduje się również nowoczesna sala szkoleniowo-konferencyjna.

Utworzenie Centrum Aktywności społecznej było częścią przedsięwzięcia *Stare Miasto jako sprzyjające integracji społecznej centrum turystyczne Sępólna Krajeńskiego – kompleksowa rewitalizacja przestrzeni śródmiejskiej*. Gospodarzem budynku jest Centrum Sportu i Rekreacji.

Sfera gospodarcza

Na terenie obszaru w roku 2015 funkcjonowało 364 podmiotów gospodarczych. Liczba ta stanowiła 38,9% wszystkich podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta Sępólno Krajeńskie. Najwięcej podmiotów działało przy:

- ulicy Kościuszki – 101;
- ulicy Hallera – 85;
- ulicy Wojska Polskiego – 47;
- ulicy Młyńskiej – 27.

Żaden podmiot gospodarczy nie działał na terenie ulic:

- Kisielewskiego;
- Na Skarpie;
- Kwiatowej;
- Sadowej;
- Podgórnej;
- Plac Wolności;
- Przesmyk;
- Bocznej;
- Zakątek.

6.2. Lutówko

Sołectwo Lutówko to pierwszy z obszarów wiejskich, który przeznaczony jest do rewitalizacji. Obszar położony jest w zachodniej części gminy, nad jeziorem Lutowskim oraz na terenie

Nadleśnictwa Lutówko. Miejscowość zamieszkują 302 osoby, co stanowi 1,91% ludności gminy. Obszar zajmuje 484,0 ha, co stanowi 2,11% powierzchni gminy.

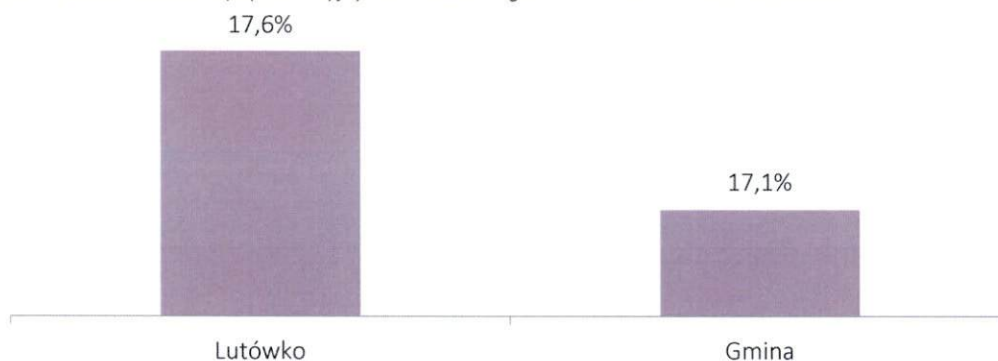
Na terenie sołectwa znajdują się:

- świetlica wiejska, w której dzieci i młodzież korzystają z oferty zajęć plastycznych i artystycznych,
- boiska, które służą lokalnej społeczności do rozwoju aktywności fizycznej oraz integracji poprzez zabawę,
- plaża nad jeziorem, miejsce odpoczynku i rekreacji,
- niewielka baza turystyczna, w tym pensjonat MAGDA.

Sfera społeczna

Jak wspomniano wyżej, ważnym czynnikiem mającym wpływ na kondycję społeczno-gospodarczą zarówno obszaru rewitalizacji jak i gminy, jest liczba i udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie mieszkańców. W miejscowości Lutówko mieszkają 302 osoby. 17,55% z nich (tj. 53 osoby) to byli mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 roku życia). Średnia osób starszych dla gminy wynosiła 17,10%.

Tabela 9 Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze sołectwa Lutówko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

Starsi mieszkańcy sołectwa Lutówko, podobnie jak mieszkańcy Sępólna Krajeńskiego, mogą korzystać z usług Centrum Aktywności Społecznej, w którego ofercie znajduje się między innymi Uniwersytet Trzeciego Wieku. Mają oni jednak nieco bardziej utrudniony dostęp do placówki, z uwagi na większą odległość.

Jednym z najważniejszych wskaźników problemów społecznych jest korzystanie ze środowiskowej pomocy społecznej. Taka pomoc może być wynikiem kilku zjawisk, m.in.

ubóstwa, uzależnień (w tym najczęstszego uzależnienia od alkoholu), przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy niepełnosprawności. Miejscowość Lutówko miało wyższy niż średnia dla gminy udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, oferowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim – wyniósł 7,62%, podczas gdy średnia dla gminy równa była 6,54%.

Tabela 10 Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze sołectwa Lutówko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Według danych OPS w Sępólnie Krajeńskim, w Lutówku mieszkały cztery rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Rodziny te tworzyły 11 osób. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z pomocy korzystała jedna, trzyosobowa rodzina. Z powodu niepełnosprawności ze świadczeń pomocowych korzystała jedna osoba. Ani jedna rodzina nie pobierała świadczeń społecznych z pomocy OPS-u z powodu alkoholizmu.

Tabela 11 Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na poszczególne problemy w sołectwie Lutówko

Ubóstwo		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Niepełnosprawność		Alkoholizm	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
4	11	1	3	1	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Przestępczość, czyli naruszanie norm i obowiązującego porządku prawnego, skutkuje zakłóceniem funkcjonowania społeczności lokalnej według ustalonych i przyjętych zasad. Jej występowanie wpływa na postawy i zachowania ludności, co z kolei determinuje postrzeganie danego obszaru jako kryzysowego. Stopień nasilenia przestępczości wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, jest zatem jednym z decydujących czynników jakości życia

społeczności lokalnej. Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim odnotowała w 2015 roku w Lutówku jedno zdarzenie znęcania się nad rodziną. Nie stwierdzono żadnych przypadków przestępstw: kradzieży z włamaniem, kradzieży cudzej rzeczy, kradzieży pojazdu, rozboju, bójki czy pobicia.

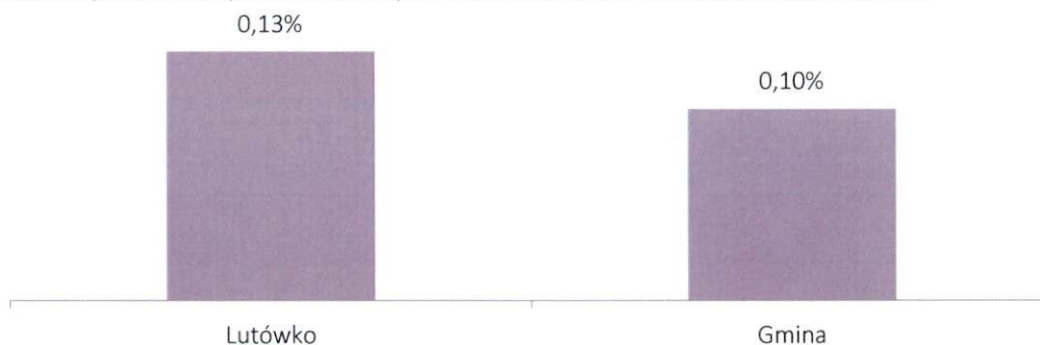
Sfera gospodarcza

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców sołectwa Lutówko jest prowadzenie własnych gospodarstw rolniczych, praca w Nadleśnictwie Lutówko oraz praca w Zakładzie Krawieckim Milema.

Sfera środowiskowa

Jednym z czynników pozwalających zbadać stan środowiska naturalnego jest udział powierzchni wyrobów azbestowych w stosunku do powierzchni całego obszaru. Azbest wykorzystywany był do produkcji płyt eternitowych do pokrycia dachu. Jak zakłada „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” usuwanie wyrobów azbestowych i wymiana pokryć dachowych powinny zostać wykonane do 2032 roku. Sołectwo Lutówko wciąż boryka się z tym problemem. Udział powierzchni wyrobów azbestowych w stosunku do powierzchni całego obszaru wyniosła 0,13%, podczas gdy średnia dla gminy równa była 0,10%.

Tabela 12 Udział powierzchni wyrobów azbestowych na 100 mieszkańców na obszarze sołectwa Lutówko

Źródło: Opracowanie własne

Sfera techniczna

Na terenie Lutówka znajduje się ujęcie wody. Ujęcie posiada zasoby ustalone w kategorii B w wysokości 15 m³/h. Ujęcie to eksploatowane jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej.

W Lutówku znajduje się również dwór z XIX wieku oraz dwa cmentarze zabytkowe, które wymagają opieki ze względu na swój stan techniczny.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Na terenie Lutówka znajduje się część bazy noclegowej gminy, tj. pensjonat. Bazę turystyczną tworzą natomiast szlaki turystyczne przebiegające przez Lutówko:

- szlak *Znaku Rodła im. Janiny Kłopotkiej* (niebieski) 36,5 km, przebieg: Sypniewo – Jazdrowo – Iłowo – Radońsk – Lutowo – Lutówko Młyn – Płocicz – Duża Cerkwica – Drożdzenica;
- szlak *Sępoleński* (czarny) 7,5 km, przebieg: Sępolno Krajeńskie – Dziechowo – Lutówko.

Należy również podkreślić, że przestrzeń obszaru szczególnie zagrożona jest pożarami – na terenie Lutówka znajdują się bowiem kompleksy leśne.

6.3. Sikorz

Sołectwo Sikorz to drugi z obszarów wiejskich przeznaczony do rewitalizacji. Znajduje się w wschodniej części gminy, na północ od miasta Sępolno Krajeńskie, przy drodze wojewódzkiej nr 241 Tuchola-Oleśnica. Powierzchnia obszaru wynosi 922,3 ha, co stanowi 4,0% powierzchni gminy. Miejscowość zamieszkuje 288 osób, co stanowi 1,82% ludności gminy.

Sfera społeczna

Na terenie miejscowości znajduje się świetlica wiejska, która służy głównie jako miejsce zebrania wiejskich oraz miejsce spotkań organizacji społecznych działających na terenie sołectwa. Na obszarze rewitalizacji brak miejsca, które integrowałoby lokalną społeczność, które stałoby się miejscem samorealizacji i aktywizacji mieszkańców.

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z środowiskowej pomocy społecznej (z różnorodnych powodów, m.in. ubóstwa, uzależnień, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy niepełnosprawności) w ludności ogółem w miejscowości Sikorz wyniósł 10,76%. Jest to znacząco większy odsetek osób niż średnia dla gminy (6,54%). Oznacza to, że na terenie sołectwa wykluczenie społeczne jest poważnym problemem.

Tabela 13 Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze sołectwa Sikorz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Według danych OPS, w roku 2015 w miejscowości Sikorz mieszały trzy rodziny (7 osób) korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z pomocy korzystały dwie rodziny, liczące łącznie 6 osób. Z powodu niepełnosprawności ze świadczeń pomocowych były to trzy rodziny, tworzone przez 7 osób. Problem alkoholizmu zgłoszony został w jednej rodzinie, którą tworzyły 4 osoby.

Tabela 14 Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na poszczególne problemy w sołectwie Sikorz

Ubóstwo		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Niepełnosprawność		Alkoholizm	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
4	7	2	6	3	7	1	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w miejscowości Sikorz jest bardzo zbliżony do odsetka odnotowanego w Lutówku. Z 288 osób mieszkających na tym obszarze, 17,71% (53 osoby) znajduje się w wieku poprodukcyjnym. Dla porównania, średnia dla gminy wynosi 17,10%.

Tabela 15 Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze sołectwa Sikorz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim odnotowała w 2015 roku w miejscowości Sikorz trzy kradzieże z włamaniem. Nie stwierdzono tam żadnych przypadków kradzieży cudzej rzeczy, kradzieży pojazdu, rozboju, znęcania się nad rodziną, bójki czy pobicia.

Sfera gospodarcza

Źródła utrzymania mieszkańców sołectwa są zróżnicowane. Część osób utrzymuje się z rolnictwa, część pracuje w różnych gałęziach gospodarki przedsiębiorstw Sępólna Krajeńskiego, część zaś utrzymuje się z renty lub emerytury.

Sfera środowiskowa

Sołectwo Sikorz, podobnie jak sołectwo Lutówko, wciąż nie usunęło całości wyrobów azbestowych pokrywających dachy. Udział powierzchni wyrobów azbestowych w stosunku do powierzchni całego obszaru wyniosła 0,12%, podczas gdy średnia dla gminy równa była 0,10%.

Tabela 16 Udział powierzchni wyrobów azbestowych na 100 mieszkańców na obszarze sołectwa Sikorz

Źródło: Opracowanie własne

Sfera techniczna

W Sikorzu zlokalizowana jest centralna oczyszczalnia ścieków. Liczba mieszkańców aglomeracji obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków w Sępólnie Krajeńskim wynosi 14985⁴. Wszystkie ścieki bytowo-gospodarcze oraz deszczowe są natomiast odprowadzane do gminnej oczyszczalni ścieków w Sikorzu.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W Sikorzu znajduje się dwór wybudowany w 1926 roku, w którym to utworzono mieszkania komunalne.

Bazę turystyczną tworzy szlak *im. gen. Jakuba Komierowskiego* (niebieski) 22 km, przebieg: Sępólno Krajeńskie – Sikorz – Komierowo – Wałdówko – Olszewka – Ciosek – Mała Klonia⁵.

6.4. Włóścibórz

Sołectwo Włóścibórz to kolejny z obszarów wiejskich przeznaczony do rewitalizacji. W jego skład wchodzi miejscowości Włóścibórz oraz Włóścibórek. Obszar znajduje się na północny wschód od miasta Sępólno Krajeńskie, przy drodze powiatowej Sępólno-Gostycyn. Powierzchnia obszaru wynosi 1292,3 ha, co stanowi 5,64% powierzchni gminy. Miejscowość zamieszkiwana jest przez 368 osób, co stanowi 2,32% ludności gminy.

Sfera społeczna

W sołectwie znajduje się świetlica wiejska, która stanowi kulturalne centrum integracji lokalnej społeczności oraz miejsce zabaw dla dzieci, w którym odbywają się także konsultacje z władzami samorządowymi. Na terenie obszaru funkcjonują grupy aktywności społecznej - Koło Gospodyń Wiejskich oraz Koło Rolnicze, które działają na rzecz swoich miejscowości.

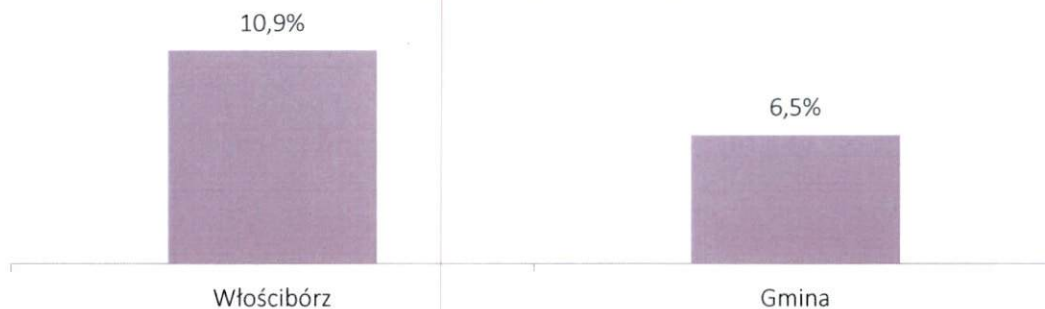
Ze środowiskowej pomocy społecznej (z różnorodnych powodów, m.in. ubóstwa, uzależnień, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy

⁴ Uchwała nr II/53/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 grudnia 2014 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Sępólno Krajeńskie.

⁵ Tamże, s. 78.

niepełnosprawności) w sołectwie Włóścibórz w 2015 roku korzystał znacznie większy odsetek mieszkańców niż wynosi średnia dla gminy (6,54%). Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy w ludności ogółem wyniósł 10,88%.

Tabela 17 Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze sołectwa Włóścibórz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wynika, że w sołectwie Włóścibórz z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w 2015 roku korzystało aż szesnaście rodzin (czyli 54 osoby). Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z pomocy korzystały cztery rodziny, liczące łącznie 16 osób. Osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia pomocowe było w 2015 roku 31 (tj. jedenaście rodzin). 13 osób (tj. pięć rodzin) korzystało z pomocy OPS-u z powodu uzależnienia od alkoholu.

Tabela 18 Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na poszczególne problemy w sołectwie Włóścibórz

Ubóstwo		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Niepełnosprawność		Alkoholizm	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
16	54	4	16	11	31	5	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w miejscowości Włóścibórz był wyższy niż w sołectwach Lutówko oraz Sikorz. Spośród 368 osób mieszkających na tym terenie, 68 (tj. 18,52%) przekroczyło 65 rok życia. Dla porównania średnia dla gminy wyniosła 17,10%.

Tabela 19 Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze sołectwa Włóscibórz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

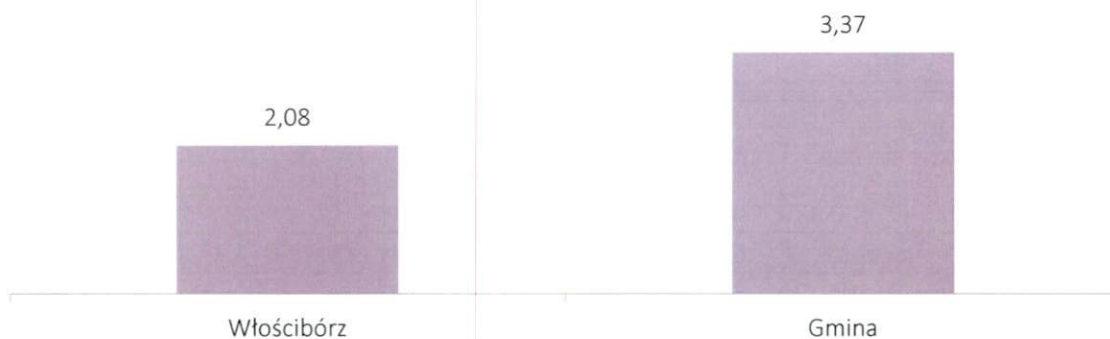
Według danych Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim, w 2015 roku w miejscowości Włóscibórz popełniono trzy przestępstwa – dwa przypadki dotyczyły kradzieży cudzej rzeczy, zaś jedna znęcania się nad rodziną. Mimo niestwierdzenia tam przypadków kradzieży z włamaniem, kradzieży pojazdu, bójki czy pobicia, mieszkańcy mogą nie czuć się dostatecznie bezpiecznie.

Sfera gospodarcza

Bezpośredni związek z bezrobociem i wykluczeniem społecznym ma potencjał gospodarczy obszaru, w tym szczególnie funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw. Istnieje bowiem zależność między poziomem przedsiębiorczości, a stopniem aktywizacji zawodowej mieszkańców, co z kolei wpływa na ograniczenie bądź nasilenie negatywnych zjawisk społecznych.

Na terenie sołectwa Włóscibórz występuje mała liczba podmiotów gospodarczych, co jest jednocześnie powodem i wynikiem niskiego poziomu przedsiębiorczości. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców na rewitalizowanym obszarze wyniosła 2,08. Dla porównania, średnia dla gminy wyniosła w 2015 roku 3,37. Wśród gospodarstw rolnych największą część stanowią duże gospodarstwa nastawione na wielkotowarową produkcję roślinną i zwierzęcą.

Tabela 20 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców na obszarze sołectwa Włóscibórz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Sfera środowiskowa

Na terenie Włósciborza znajdują się następujące użytki ekologiczne:

Tabela 21 Użytki ekologiczne na terenie Włósciborza

Gmina	Miejscowość i/lub Leśnictwo	Obręb leśny	Oddział, pododdział leśny	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Pow. [ha]	Opis obiektu
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	31ax	Włóscibórz	31/6LP	0,25	bagno
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	31bx	Włóscibórz	31/5LP	0,51	bagno
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	31cx	Włóscibórz	31/4LP	0,38	bagno
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	31x	Włóscibórz	31/9LP	0,98	teren trwale zabagniony
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	31y	Włóscibórz	31/8LP	0,49	bagno
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	31z	Włóscibórz	31/7LP	0,72	bagno
Sępólno Krajeńskie	Komierowo	Sošno	52a	Włóscibórz	52/1LP	0,75	bagno

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Sępólno Krajeńskie

W 2015 roku na terenie Włósciborza znajdowało się 10 606 m² płyt azbestowo-cementowych. Należały one do 33 właścicieli. Należy podkreślić, że zanotowano wzrost o 103 m² w stosunku do spisu z roku poprzedzającego. U osób narażonych na wdychanie powietrza, w którym znajdują się włókna azbestu, występuje ryzyko wystąpienia chorób układu oddechowego, w tym pylicy azbestowej czy raka płuc.

Sfera techniczna

Na terenie Włósciborza znajduje się:

- kościół poewangelicki (obecnie rzymsko-katolicki) pod wezwaniem Świętego Józefa wybudowany w roku 1900;
- cmentarz ewangelicki z drugiej połowy XIX wieku;
- cmentarz ewangelicki z pierwszej połowy XIX wieku;
- cmentarz rodziny Wegnerów z drugiej połowy XIX wieku;
- młyn murowany oraz dom młynarza.

Obiekty te wymagają opieki technicznej ze względu na swój wiek.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Bazę turystyczną Gminy uzupełnia szlak turystyczny przebiegający przez Włóścibórz: Szlak *Rycerza Bossuty* (czerwony) 24 km: Sępólno Krajeńskie – Komierowo – Włóścibórz – Mała Cerkwica – Kamień Krajeński. Szlak poświęcony jest pierwszemu właścicielowi Komierowa, rycerzowi czeskiemu Bossucie.

6.5. Wysoka Krajeńska

Sołectwo Wysoka Krajeńska jest czwartym z obszarów wybranych do rewitalizacji. Znajduje się on na południu gminy, na wzgórzu. Powierzchnia obszaru wynosi 330,3 ha, co stanowi 1,44% powierzchni gminy. Miejscowość zamieszkiwana jest przez 141 osób, co stanowi niecały jeden procent ludności gminy (0,89%). Przez teren sołectwa przebiega droga powiatowa oraz nieczynna linia kolejowa relacji Chojnice-Nakło nad Notecią.

Sfera społeczna

Na terenie sołectwa znajduje się świetlica wiejska, w której oprócz zajęć dla dzieci i młodzieży (zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne czy komputerowe), odbywają się zebrania wiejskie oraz spotkania organizacji działających na terenie miejscowości – Koła Gospodyń Wiejskich, Kółka Rolniczego oraz Stowarzyszenia Odnowy Wsi Krajeńskiej. Warto dodać, że mieszkańcy bardzo aktywnie angażują się w życie wsi i pomoc w jej rozwoju – często działają w czynie społecznym, wykładają też swoje pieniądze na remont i zakup obiektów służących mieszkańcom.

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z środowiskowej pomocy społecznej (z różnorodnych powodów, m.in. ubóstwa, uzależnień, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy niepełnosprawności) w ludności ogółem w 2015 roku w miejscowości Wysoka Krajeńska wynosił 10,64%. Odsetek ten był wyższy niż średnia dla gminy, która wyniosła 6,54%.

Tabela 22 Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze sołectwa Wysoka Krajeńska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Bardziej szczegółowe dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim wskazują, że w 2015 roku w sołectwie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa skorzystały cztery rodziny (11 osób). Jedna ośmioosobowa rodzina korzystała z pomocy z powodu niepełnosprawności. Żaden z mieszkańców Wysokiej Krajeńskiej nie korzystał z pomocy z powodu problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych lub alkoholizmu (co nie jest równoznaczne z tym, że problemy te nie występowały na obszarze rewitalizacji).

Tabela 23 Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na poszczególne problemy w sołectwie Wysoka Krajeńska

Ubóstwo		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Niepełnosprawność		Alkoholizm	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
4	11	0	0	1	8	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

W miejscowości Wysoka Krajeńska w 2015 roku odnotowano najwyższy spośród obszarów rewitalizacji odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym. Ze 141 osób mieszkających na tym terenie, ponad 1/5 (21,28%, tj. 30 osób) to seniorzy. Dla porównania średnia dla gminy wyniosła 17,10%.

Tabela 24 Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze sołectwa Wysoka Krajeńska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

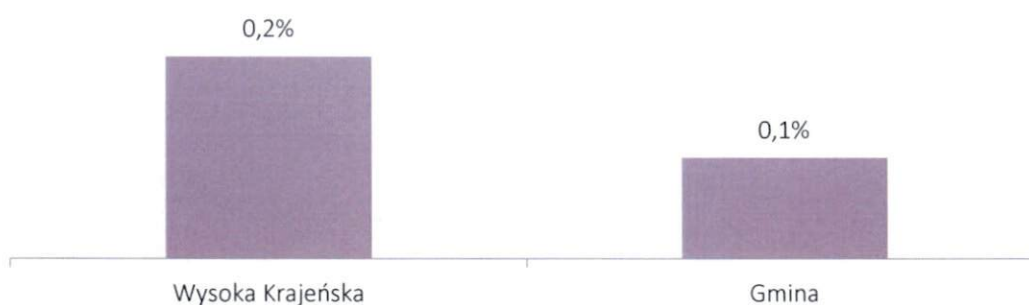
Sfera gospodarcza

Przeważającą część mieszkańców stanowią rolnicy posiadający małe gospodarstwa rolne (głównie uprawy zbóż i rzepaku), emeryci oraz renciści. Część osób pracuje w okolicznych miejscowościach, część zaś to osoby bezrobotne.

Sfera środowiskowa

Sołectwo Wysoka Krajeńska w 2015 roku posiadało największy spośród obszarów wyznaczonych do rewitalizacji udział powierzchni wyrobów azbestowych w stosunku do powierzchni całego obszaru. Wyniósł on 0,20%, podczas gdy średnia dla gminy równa była 0,10%.

Tabela 25 Udział powierzchni wyrobów azbestowych na 100 mieszkańców na obszarze sołectwa Wysoka Krajeńska

Źródło: Opracowanie własne

Sfera techniczna

Na terenie Wysokiej Krajeńskiej znajduje się cmentarz ewangelicki założony w drugiej połowie XIX wieku. Interesującym obiektem jest również dworzec kolejowy znajdujący się w tym sołectwie.

Mieszkańcy Wysokiej Krajeńskiej zmagają się ze złym stanem infrastruktury technicznej (brak środków komunikacji, nieutwardzone drogi, słabe oświetlenie).

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska, wyremontowana z inicjatywy mieszkańców. Odbywają się w niej wydarzenia kulturalne. Budynek ten zreszta również stowarzyszenie. Świetlica jest jedynym źródłem dostępu do kultury na terenie sołectwa.

6.6. Zalesie

Ostatnim sołectwem wyznaczonym do rewitalizacji jest Zalesie. Znajduje się na północnym wschodzie gminy, niedaleko rzeki Kamionka, przy drodze wojewódzkiej nr 241 Tuchola-Sępólno Krajeńskie. Liczba jego mieszkańców wynosi 203 osoby, tj. 1,28% ludności gminy. Miejscowość zajmuje powierzchnię 732,29 ha, co stanowi 3,20% powierzchni gminy. Zalesie posiada instalacje wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne i telefoniczne.

Sfera społeczna

Na terenie sołectwa funkcjonuje Szkoła Podstawowa z oddziałem zerowym, boisko sportowe, plac zabaw oraz świetlica wiejska, która stanowi centrum życia kulturalno-rozrywkowego mieszkańców wsi oraz miejsce zabaw i zajęć dla dzieci i młodzieży (świetlica przygotowana jest m.in. do nauki gotowania).

Na terenie Zalesia na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju obszaru funkcjonują organizacje społeczne: Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze oraz Ochotnicza Straż Pożarna.

Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w miejscowości Zalesie przekroczył średnią dla gminy Sępólno Krajeńskie. Różnica była nieznaczna (średnia dla obszaru wyniosła 17,24%, średnia dla gminy - 17,10%). Jednak być oznaką dalszego starzenia się społeczeństwa, co należy wziąć pod uwagę podczas planowania infrastruktury społecznej i technicznej obszaru i gminy.

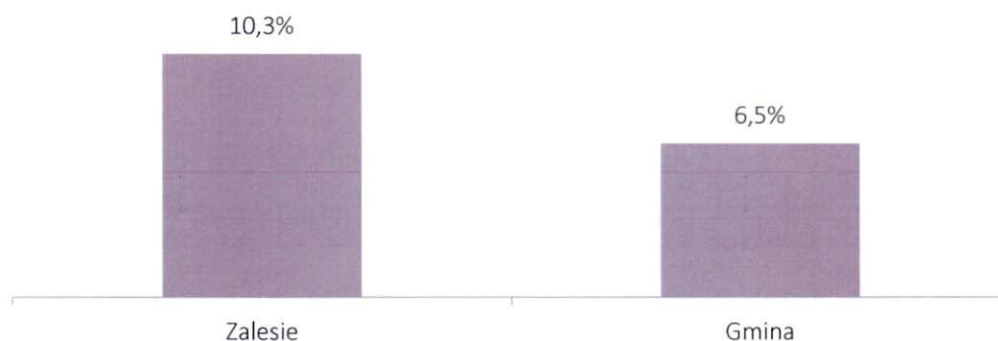
Tabela 26 Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze sołectwa Zalesie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy w ludności ogółem w sołectwie Zalesie w 2015 roku wyniósł 10,34% (tj. 21 osób), podczas gdy średnia dla gminy wyniosła 6,54%.

Tabela 27 Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze sołectwa Zalesie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim

Jak wynika z danych Ośrodka Pomocy Społecznej, w 2015 roku w sołectwie Zalesie z powodu ubóstwa ze świadczeń skorzystało pięć rodzin, tj. 10 osób. Z powodu niepełnosprawności z pomocy skorzystała jedna osoba, zaś z powodu uzależnienia od alkoholu z usług OPS-u - dwie osoby.

Tabela 28 Liczba rodzin oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na poszczególne problemy w sołectwie Zalesie

Ubóstwo		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		Niepełnosprawność		Alkoholizm	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
5	10	0	0	1	1	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim